

Byla C-526/19**Prašymas priimti prejudicinį sprendimą****Gavimo data:**

2019 m. liepos 9 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Conseil d'État (Prancūzija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. birželio 28 d.

Kasatorė:

Entoma SAS

Kitos kasacinio proceso šalys:

Ministre de l'Économie et des Finances

Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation

<...>

Conseil d'État (Valstybės Taryba), atsižvelgdama į šį procesą:

bendrovė *Entoma* prašė *Tribunal administratif de Paris* (Paryžiaus administracinis teismas) panaikinti 2016 m. sausio 27 d. sprendimą, kuriuo Paryžiaus policijos prefektas sustabdė šios bendrovės parduodamų nedalytų žmoniems vartoti skirtų vabzdžių pateikimą rinkai ir nurodė pašalinti juos iš rinkos, kol bus gautas leidimas jais prekiauti, atlikus vertinimą, kuriuo siekiama įrodyti, kad jie nekelia jokio pavojaus vartotojams.

2017 m. lapkričio 9 d. sprendimu <...> *Tribunal administratif de Paris* atmetė bendrovės prašymą.

2018 m. kovo 22 d. sprendimu <...> *Cour administrative d'appel de Paris* (Paryžiaus administracinis apeliacinis teismas) atmetė bendrovės *Entoma* apeliacinį skundą dėl minėto sprendimo.

<...> bendrovė *Entoma* prašo *Conseil d'Etat*:

- 1) panaikinti minėtą sprendimą;
- 2) nagrinėjant bylą iš esmės, patenkinti jos apeliacinį skundą;

<...> (orig. p. 2)

<...> Bendrovė *Entoma* tvirtina, kad *Cour administrative d'appel de Paris*:

– padarė teisės klaidą, nusprendęs, kad jos parduodamiems produktams taikomas 1997 m. sausio 27 d. Reglamentas (EB) Nr. 258/97 dėl naujų maisto produktų ir naujų maisto komponentų, nors tai yra nedalyti valgomi vabzdžiai ir šis reglamentas jiems netaikomas;

– <...> [argumentas, susijęs su vidaus teise]

<...> *Ministre de l'Économie et des Finances* prašo atmesti apeliacinį skundą.
<...>

<...>

Atsižvelgdama į:

– sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 267 straipsnį,

– 1997 m. sausio 27 d. Reglamentą (EB) Nr. 258/97;

– 2015 m. lapkričio 25 d. Reglamentą (ES) Nr. 2015/2283;

– <...>

– 2016 m. lapkričio 9 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą *Davitas GmbH / Stadt Aschaffenburg* (byla C-448/14);

<...>

Atsižvelgdama į tai, kad: (orig. p. 3)

1. <...> [ankstesnė procedūra]
2. Tuo metu galiojusio 1997 m. sausio 27 d. Reglamento (EB) Nr. 258/97 dėl naujų maisto produktų ir naujų maisto komponentų, kuriuo remiantis buvo priimtas prefekto sprendimas, 2 konstatuojamojoje dalyje buvo nurodyta, jog „<...> siekiant apsaugoti visuomenės sveikatą, būtina užtikrinti, kad, remiantis Bendrijos tvarka, prieš pateikiant naujus maisto produktus bei naujus maisto komponentus vidaus rinkai, jiems būtų taikomas bendras saugos įvertinimas <...>“. Šio reglamento 1 straipsnyje buvo nustatyta: „1. Šis reglamentas skirtas naujų maisto produktų ar naujų maisto komponentų pateikimui į Bendrijos rinką. 2. Šis reglamentas taikomas pateikiant į Bendrijos rinką iki šiol Bendrijoje plačiai žmonėms vartoti neskirtus maisto produktus ir maisto komponentus, skirstomus į

tokias grupes: <...> e) maisto produktai ir maisto komponentai, kurie susidaro arba yra išskirti iš augalų, bei maisto komponentai, kurie yra išskirti iš gyvūnų, išskyrus maisto produktus ir maisto komponentus, kurie gaunami tradiciniais dauginimo ar auginimo būdais ir kurie per daugelį metų įsitvirtino kaip saugūs vartoti maisto produktai;<...>“. To paties reglamento 3 straipsnyje buvo nustatyta: „1. Į šio reglamento taikymo sritį įeinantys maisto produktai bei maisto komponentai privalo: <...> nekelti pavojaus vartotojui <...>“. To paties reglamento 4 straipsnyje nurodyta: „1. Asmuo, atsakingas už produkto pateikimą į Bendrijos rinką (toliau vadinamas „pareiškėju“), privalo pateikti prašymą valstybei narei, į kurios rinką produktas pateikiamas pirmą kartą. Tuo pačiu metu jis perduoda prašymo kopiją Komisijai. 2. Kaip numatyta 6 straipsnyje, turi būti atliktas pirminis įvertinimas. Remiantis 6 straipsnio 4 dalyje numatyta tvarka, šio straipsnio 1 dalyje minima valstybė narė tuoj pat informuoja pareiškėją apie tai, kad: jis gali pateikti maisto produktą ar maisto komponentą į rinką, jei nereikalaujama 6 straipsnio 3 dalyje minimo papildomo įvertinimo ir jei remiantis 6 straipsnio 4 dalimi nebuvo pateiktas motyvuotas prieštaravimas, arba pagal 7 straipsnį reikalingas sprendimas dėl leidimo <...>“.

Dėl sprendimo pagrįstumo, kiek tai susiję su priemonių, kurių nuspręsta imtis prefekto sprendimu, proporcingumu:

3. <...> (orig. p. 4)
4. <...> [pateikto pagrindo atmetimas]

Dėl sprendimo pagrįstumo, kiek tai susiję su 1997 m. sausio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento aiškinimu:

5. 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2015/2283 dėl maisto produktų, kuriuo nuo 2018 m. sausio 1 d. panaikintas 1997 m. sausio 27 d. reglamentas, 8 konstatuojamojoje dalyje nurodyta: „šio reglamento taikymo sritis iš esmės turėtų likti ta pati, kaip ir Reglamento (EB) Nr. 258/97 taikymo sritis. Vis dėlto reikėtų persvarstyti, kurių kategorijų maisto produktai yra nauji maisto produktai, šias kategorijas patikslinti ir atnaujinti atsižvelgiant į mokslo ir technologijų pažangą, įvykusią nuo 1997 m. Tos kategorijos turėtų apimti vabzdžius ir jų dalis.<...>“. Šio reglamento 1 straipsnyje nustatyta: „1. Šiuo reglamentu nustatomos naujų maisto produktų pateikimo Sąjungos rinkai taisyklės. 2. Šio reglamento tikslas – užtikrinti veiksmingą vidaus rinkos veikimą ir aukšto lygio žmonių sveikatos bei vartotojų interesų apsaugą“. Pagal jo 2 straipsnį šis reglamentas taikomas naujų maisto produktų pateikimui Sąjungos rinkai, o jo 3 straipsnyje nurodyta: „2. Taip pat vartojamos šios terminų apibrėžtys: a) naujas maisto produktas – bet kuris maisto produktas, kuris Sąjungoje nebuvo plačiai vartotas žmonių maistui iki 1997 m. gegužės 15 d., neatsižvelgiant į valstybių narių įstojimo į Sąjungą datas, ir kuris priskiriamas bent vienai iš šių kategorijų: <...> v) maisto produktai, sudaryti, išskirti arba pagaminti iš gyvūnų ar jų dalių, išskyrus gyvūnus, išaugintus tradiciniais auginimo būdais, naudotais maisto produktams gaminti Sąjungoje iki 1997 m.

gegužės 15 d., ir jei iš tų gyvūnų pagaminti maisto produktai ilgai saugiai naudoti Sąjungoje <...>“. Galiausiai šio reglamento 35 straipsnyje nustatyta: „<...> 2. Į Reglamento (EB) Nr. 258/97 taikymo sritį nepatenkantys maisto produktai, kurie buvo teisėtai pateikti rinkai ne vėliau kaip 2018 m. sausio 1 d. ir kurie patenka į šio reglamento taikymo sritį, gali būti ir toliau tiekiami rinkai, kol bus priimtas sprendimas pagal šio reglamento 10–12 arba 14–19 straipsnius, pateikus paraišką suteikti naujo maisto produkto leidimą arba pranešimą apie trečiosios šalies tradicinį maisto produktą vėliausiai iki datos, nurodytos atitinkamai pagal šio reglamento 13 arba 20 straipsnį priimtose įgyvendinimo taisyklėse, bet ne vėliau kaip 2020 m. sausio 2 d.“ (orig. p. 5)

6. Nusprendamas, kad 1997 m. sausio 27 d. reglamento 1 straipsnio 2 dalies e punktas turi būti aiškinamas kaip apimantis vabzdžius, kurie vartojami nedalyti, kai neginčijama, kad iki šio reglamento įsigaliojimo jų vartojimas žmonėms skirtam maistui Bendrijoje nebuvo reglamentuotas, [administracinis] teismas rėmėsi 2016 m. lapkričio 9 d. Sprendimu *Davitas GmbH / Stadt Aschaffenburg* (C-448/14), kuriame Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, aiškindamas to paties reglamento 1 straipsnio 2 dalies c punktą, konstatavo, kad jis „*turi dvigubą tikslą, t. y. ne tik užtikrinti naujų maisto produktų vidaus rinkos funkcionavimą, bet ir apsaugoti visuomenės sveikatą nuo pavojų, kurių jie gali kelti*“ ir kad juo „*siekama Sąjungoje nustatyti naujų maisto produktų ir naujų maisto komponentų bendrus standartus, kurie, be kita ko, pasireiškia tuo, kaip matyti iš šio reglamento 2 konstatuojamosios dalies, kad pagal Sąjungos tvarką prieš pateikiant šiuos produktus ir maisto komponentus Sąjungos rinkai jiems taikomas bendras saugos įvertinimas*“.
7. Bendrovė *Entoma* teigia, kad jos ginčijamas [administracinio] teismo sprendimas grindžiamas klaidingu 1997 m. sausio 27 d. reglamento 1 straipsnio 2 dalies e punkto aiškinimu. Jos teigimu, šiose nuostatose aiškiai kalbama tik apie „*maisto komponentus, kurie yra išskirti iš gyvūnų*“, bet ne apie nedalytus gyvūnus, kurie nepatenka į jų materialinę taikymo sritį, kaip, be kita ko, buvo nusprendusios Didžiosios Britanijos ir Belgijos valdžios institucijos, kurios nedraudė pardavinėti nedalytų vabzdžių be išankstinio leidimo. Minėta bendrovė, remdamasi 2015 m. lapkričio 25 d. reglamento, kuriuo nuo 2018 m. sausio 1 d. buvo panaikintas ir pakeistas 1997 m. sausio 27 d. reglamentu, 8 konstatuojamąja dalimi, teigia, kad nedalytus vabzdžius priskyrus naujų maisto produktų kategorijai pagal 2015 m. lapkričio 25 d. reglamento 3 straipsnio 2 dalies v punktą nebuvo patikslinta ankstesnė apibrėžtis, kuri apėmė tik gyvūnų dalis, bet iš dalies pakeista taikymo sritis, papildant buvusią apibrėžtį. Bendrovė kasatorė iš to daro išvadą, kad jos maisto produktai, kuriuos sudaro nedalyti vabzdžiai, buvo teisėtai pateikti rinkai iki 2018 m. sausio 1 d., todėl jiems taikomos 2015 m. lapkričio 25 d. reglamento 35 straipsnio 2 dalyje numatytos pereinamojo laikotarpio priemonės, pagal kurias juos leidžiama išlaikyti rinkoje, jeigu iki 2020 m. sausio 2 d. dėl jų bus pateiktas prašymas suteikti leidimą jais prekiauti kaip naujais maisto produktais arba pranešimas kaip apie tradicinius maisto produktus, kuriems taikoma šiame reglamente nustatyta sistema.

8. *Ministre de l'Économie et des Finances* (Ekonomikos ir finansų ministras) teigia, kad neturėjo jokio sanitarinio pagrindo netaikyti 1997 m. sausio 27 d. reglamento nedalytų vabzdžių pateikimui rinkai pagal to paties reglamento 2 konstatuojamąją dalį, kuria siekiama visuomenės sveikatos tikslo, nes nedalytų vabzdžių vartojimas kelia tokią pat riziką, kaip ir iš gyvūnų išskirti maisto produktai.
9. Atsižvelgiant į skirtingas 1997 m. sausio 27 d. reglamento teksto aiškinimo galimybes, klausimas, ar jo 1 straipsnio 2 dalies e punktas turi būti aiškinamas taip, kad į jo taikymo sritį patenka maisto produktai – nedalyti gyvūnai, kurie yra skirti vartoti nedalyti, ar kad jis taikomas tik iš vabzdžių išskirtiems maisto produktams, kelia rimtų Sąjungos teisės aiškinimo sunkumų. <...> [Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pagal SESV 267 straipsnį] (**orig. p. 6**)

NUSPRENDŽIA:

<...> [pateikti tokį klausimą]: Ar 1997 m. sausio 27 d. reglamento 1 straipsnio 2 dalies e punktas turi būti aiškinamas taip, kad į jo taikymo sritį patenka maisto produktai – nedalyti gyvūnai, skirti vartoti nedalyti, o gal jis taikomas tik iš vabzdžių išskirtiems maisto produktams?

<...> (**orig. p. 7**)

<...> [parašai]

DARBINIS VERTINIMAS